

μῆνα καὶ ἐπέκεινα εἰς Ἀθήνα. Ἐγώ οὖμον εἰς τὸ ὄσπετιόν του μὲ τὴν γυναικά του Αἴστη καὶ πάδιο μικρὰ παιδιά, νὰ φωνίζω τὰ χρειαζόμενα τοῦ ὄσπετιού, νὰ μὲ βάνη ἡ κυρία νὰ μαγειρεύω καὶ τὰ λοιπὰ, καθὼς βράδυ νὰ μὲ παιρνῃ εἰς τὰ μέσα ὄσπετια τοῦ χαρεμιού, νὰ μὲ βάνη νὰ τῆς τραγουδῶ. Αὐτὴ ἦτον γένεα καὶ διὰ νὰ μὴν ἀκούεται ἡ φωνή μου μὲ ἐπήγαινεν εἰς τὰ ἐστέφατοῦ ὄσπετιού. Εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα ἔφυγεν ὁ πατὴρ μου ἀπὸ Χαλκίδα μὲ τὴν μητρικάν μου καὶ ἀδελφήν μου καὶ ἐπήγεν εἰς Ἀθήνα, ὅπισθι, διόπου ὁ πύρανγος ἐλάφωσε κάτι τὴν τυραννίαν. Ἡτού εἰς τὰ 1792, ἐγώ ἔμεινα εἰς Χαλκίδα μὲ τὸν Τούρκον Οὐστᾶ Ἀχμέτην, ὃποιού εἰς αὐτὸν ἔκαμψε πέρι τὸν ἔνα ἡμίσυ χρόνον.

Ο πατὴρ μου, ὃντας εἰς Ἀθήνα ὁ Ἀγαστός τοῦ παρεκάλεσεν διαν ἔξαλθη εἰς Ἀθήνα νὰ μὲ φέρῃ μαζὶ του διὰ νὰ μὲ ἰδῃ. Ἔτσι λοιπὸν εἰς ἄλλο ταξίδιον μὲ ἔφερεν εἰς Ἀθήνα καὶ δὲν μὲ ἄφισε πλέον νὰ ὑπάγω εἰς Χαλκίδα.

Θ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΥΣ

Η ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Περὶ τῆς γοημοσύνης τῶν ζώων πολλὰ ἔχουσι γραφῆ μέχρι τοῦδε. Νέον ταύτης παράδειγμα, θαυμαστὸν ἀληθῶς καὶ συγκινητικώτατον, διηγεῖται ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ τῆς ἐν Παρισίοις ἐκδιδομένης «Ἐπιστημονικῆς Ἐπιθεωρήσεως» αὐτοπτῆς μάρτις γενόμενος ὁ γάλλος μηχανικὸς Brion. εἶνε δὲ τὸ ἐπόμενον:

Περὶ τὸν Ὁκτώβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους ὅμιλος ὄρεινῶν Ἀλβανῶν διήρχετο τὸν ποταμὸν Δρῖνον. Ο μὴν Ὁκτώβριος εἶνε ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν οἱ ὄρεινοι Ἀλβανοὶ κατέρχονται εἰς τὰς πεδιάδας ἵνα διέλθωσι τὸν χειμῶνα, κατὰ σωρούς, πάνοπλοι, μετὰ τῶν ἵππων, τῶν βιών, καὶ τῶν προβάτων ἀντῶν, κρατοῦντες δεδεμένους τοὺς χοίρους των, τὰ δὲ βρέφη ἐπὶ τῶν νότων τῶν γυναικῶν των.

Ἡ διάδασις ἡτο δυσχερής εἰς τὴν πολυπληθῆ ἀγέλην τῶν ζώων, καθότι ὁ ποταμὸς ἡτον ἐξωγκωμένος ἐκ τῶν πολλῶν βροχῶν. Μετὰ πολλὰς κραυγὰς καὶ κτυπήματα οἱ Ἀλβανοὶ κατώρθωσαν νὰ ὑθήσωσι πρὸς τὸ πλωτὸν μέρος τοῦ ποταμοῦ ἐκοσάδα ἵππων, μεταξὺ τῶν ὅπιών εἶς φορβάδας μετὰ τῶν τριῶν πωλαρίων των. Αἰφνις γηραιά τις φορβάς, ἔνεκα τοῦ ὑπερμέτρου φορτίου της, παρέμεινεν ὀπίσω τῶν συμπλωτήρων τῆς, παρασυρομένη ὑπὸ τοῦ δεύματος. Τὸ πτωχὸν ζῶον ἐχάνετο ἐξ ἀπαντος, διότι ἡ μία καὶ μόνη ἐν τῷ ποταμῷ σχεδία δεν ἥδυνατο νὰ καταφθάσῃ ἐγκαίρως διόπως τὴν περισώση.

Ἐν τούτοις η λοιπὴ ἀγέλη ἔχει ἀφιχθῆ εἰς τὴν ὄχθην, καὶ οἱ νεαροὶ πῶλοι, περιχαρῶς ἐσκίρτων περὶ τὰς μητέρας των εἰς μόνος ἔτρεχεν

ἀνησύχιος χρεμετέζων πέριξ αὐτῶν. Καὶ τότε οἱ παρεστῶτες ἐγένοντο μάρτυρες θαυμαστοῦ θεάματος, ἐξ ἐκείνων, ἀτινα οὐδέποτε λησμονοῦνται.

Ο νεαρὸς πῶλος ἐπανήλθεν ἐπὶ τοῦ ἄκρου τῆς ὄχθης, ἐστη πρὸς στιγμὴν ἀκίνητος, μὲ φλογέρους δόθαλμούς καὶ ἀγνίζοντας μυκτῆρας. Αἰφνις ἥγγυσιν ὅξυν, ἀπεριγραπτον χρεμετισμόν. παρατηρήσας τὴν μητέρα του, τὴν ὄποιαν τὸ δέματα ἔτιχε παρασύρει μαχράν, καὶ οὐδὲ ἡγωνίζετο πλέον διόπως σωθῆ. Διὰ τεραστίου πηδήματος ὁ πῶλος ἔπιπεται εἰς τὸν ποταμόν. Ἀφανίζεται πρὸς στιγμήν, εἴτα ἐπιφαίνεται, πλέων δωματέων πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς κινδυνευσότητος μητρός του. Τὰ κύματα τὸν ἐμποδίζουσι νὰ βλέπῃ ἐμπρός του, ἀλλὰ τὸ ζῶον τινάσσεται μὲ πηδήματα καὶ χρεμείσματα, μὲ τεταμένον τὸν λαιμόν, καὶ τὸ ἡμισυ τοῦ σώματος ἔξω τοῦ ὄδατος—ἐκεῖνο, τὸ ὄποιον πρὸ διληγούμενον μὲ τόσην δυσκολίαν εἶχεν εἰσέλθει εἰς τὸν ποταμόν μὲ δῆλη τὴν ἀγέλην.

Η μήτηρ ὑψώσασα τὴν κεφαλήν, ἀπήντα διὰ δρόγχων διακεκομμένων εἰς τὰς προσκλήσεις τοῦ μικροῦ της. Δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι τὸ ἔνστικτον τῆς αὐτοσύντηρήσεως εἴχεν ἐμψυχώσει πρὸς στιγμήν τὴν φορβάδα.

Ἐν τούτοις ὁ πῶλος ἔφθασεν εἰς αὐτὴν ταχύτερον τῆς σχεδίας. Τὸ τέκνον ὑπεβάστατε τὴν κεφαλήν τῆς μητρός ἐπὶ τῶν νότων του, καὶ τὴν ἐσυρε πρὸς τὴν ὄχθην. Η μήτηρ ἐσώθη.

Οταν ἔξηλθε τοῦ ποταμοῦ, ὁ πῶλος περιεστρέφετο περιχαρῆς περὶ τὴν μητέρα του, θωπεύων ἴσχυρῶς τὴν κοιλίαν αὐτῆς διὰ τοῦ σώματος. Φάνεται ὅτι οὗτος εἶνε ὁ τρόπος, δι’ οὓς οἱ πῶλοι δεικνύουσι τὴν πρὸς τοὺς γονεῖς αὐτῶν φιλοστοργίαν.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ο κ. καὶ η Κυρία Ἀγαθόπουλοι κάθηνται ζευγοὶ εἰς τὸ γεῦμα, διε ὁ διαγομένος τοῦ τηλεγραφέου κομίζει αὐτοῖς τηλεγράφημα.

Ο Ἀγαθόπουλος σχίζει τὸ περικάλυμμα, καὶ μολις ρίψει ἐν βλέμμα ἐπὶ τοῦ τηλεγραφήματος, βάλλει κραυγὴν τρόμου:

— Τηλεγράφημα ἀπὸ τὴν Μασσαλίαν!

— Απὸ τὴν Μασσαλίαν! ἀναφωνεῖ η Κυρία ταρασσομένη, γρήγορα, φίλε μου, πέταξε το, κ' εἴμπορει γὰ εἶνε μολυσμένο, καὶ νὰ μᾶς φέρῃ τὴν χολέραν!

Καὶ ἐν τῷ ἄμα τὸ ἀθώον τεμάχιον χάρτου διέπιπεται εἰς τὸ πῦρ, ἐνῷ οἱ δύο σύζυγοι παρατηροῦσιν ἀλλήλους μὲ βλέμματα ἐμπλεα φρίκης!

* * *

Ο ιατρὸς Π. εἰς τὸν ἀσθενῆ — Δέν μου φάινεται, φίλε μου, παράξενον πῶς εἶσαι πάντα ἀρρώστος· πρέπει γὰ κινησαι, πολὺ γὰ κινησαι.

— Μὰ δὲν εύρισκω, γιατρέ μου, ἀφορμή γιὰ νὰ κινοῦμαι.

— Ἀφορμή θέλεις; Δάνεισέ με: ἐμένα 500 δραχμαὶς καὶ ἔρῳ τὰ πάμνων ἀντρέχης χρόνια ὀλόκληρα!

— Τί λέσ, Σοφία; τὰ μῆλα δὲν μου φαίνονται καλά. Νὰ μὴ μᾶς πιάσῃ καμπυλὴ θέρμη! Μὲν τὰ δίγορες καλλίτερα τῆς ὑπηρέτριας;

— Τί λέσ, καλέ; ἀκόμα, δὰ δὲν είνε καὶ σὲ κατάστασι γιὰ νὰ τῆς τὰ δώσωμε.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Οἱ δόθυμοι, ὅρθως εἰπεῖν, οὐδέποτε εἶνε ἐντελῶς ὁρθύμοι. Τὸ σῶμα μὲν ἀποφεύγει τὴν ἔργασίαν, ἀλλ᾽ ὁ ἐγκέφαλος οὐδέποτε ἀναπαύεται. Εἳν ἐξ αὐτοῦ δὲν φύεται σῖτος, φύονται δύμας ἄκανθαι, αἴτινες ἐπιπροσθούσην εἰς πᾶν βῆμα καθ' ὅλον τὸν βίον τοῦ ὄγκηροῦ ἀνθρώπου. Κατὰ τὸν ποιητὴν «πρὸς τιμωρίαν ἡμῶν οἱ θεοὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ αὐτῶν μεταχειρίζονται ὡς κολαστήρια ὅργανα τὰς ἴδιας ἡμῶν κακίας.»

Τὸ μῆκος τῶν ἑτῶν δὲν μαρτυρεῖ τὸ μῆκος τοῦ βίου. Ο βίος ἔνος ἀνθρώπου μετρεῖται διὰ τῶν ἔργων, ἀτινα ἐξετέλεσεν· ὅσῳ μᾶλλον ἐφάνη ὡφέλιμος, τόσῳ μᾶλλον σκέπτεται, αἰτίανεται, καὶ πράγματι ζῆ. ὁ ὄγκηρός καὶ ἀνωφελῆς ἀνθρώπος, οἰονδίποτε καὶ ὡς εἶνε τὸ μῆκος τῆς ὑπάρξεως του, δὲν ζῆ βίον ἀνθρώπινον, ἀλλὰ φυτικόν.

ΑΜΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Απὸ τοῦ παρελθόντος φθινοπώρου ἀριθμὸς ἵκανος Ἀμερικανῶν μετὰ τῶν οἰκογενειῶν τῶν ὑπάρχει ἐγκατεστημένος ἐν Ιερουσαλήμ. Πάντες οὗτοι ἀναμένουσι τὴν λίαν προσεχῆ ἔλευσιν τοῦ Σωτῆρος, ἐνώπιον τοῦ ὅποιού ἂπαξ ἡδη παρέστησαν ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαῖων φάλλοντες ὑμνοῦς. Πολλαὶ γυναικεῖς τῆς περιέργου ταύτης αἵρεσεως νομίζουσιν ὅτι βλέπουσιν ὄπτασίας, αἴτινες παρασύρουσιν αὐτὰς εἰς ἀληθῆ παραφροσύγην. «Οταν συνάγωνται πέροις τῆς τραπέζης φυλάττουσι πάντοτε μίαν θέσιν διὰ τὸν Χριστόν. Γυνή τις μάλιστα ἐκαυχήθη ὅτι τὸν εἶδε, συνωμίλησε μετ' αὐτοῦ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ἄλλων, καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ ἀπαντήσεις καὶ ἐντολῆς, ἀκαταγοήτους ὑπὸ τῶν λοιπῶν μαρτύρων τῆς σκηνῆς. Οἱ μὴ ὄντες μεμυμένοι εἰς τὴν αἵρεσιν δὲν εἶνε δεκτοὶ εἰς τὰς τοιαύτας συνεδριάσεις, ἀλλὰ συχνὰ τοὺς προσκαλοῦσιν εἰς ἄλλας συγκροίσεις, ἔνθα ἀκροῶνται ἀσμάτων καὶ δημηγο-

ριῶν, ἔχουσῶν ἐντελῶς βιολικὸν χαρακτήρα. Οἱ ὄπιδοι τῆς αἵρεσεως, οἵτινες ἐκλήθησαν ἐν πρώτοις προσδοκῶντες, εἴτα δὲ «κινηταὶ τοῦ θανάτου καὶ τῆς συμφορᾶς», δὲν ἔχουσιν οὐδὲν ταχτικὸν ἐπάγγελμα, ζῶσι δὲ ἐκ τῶν δώρων, ἄτινα ἐν ἀφονίᾳ στέλλονται πρὸς αὐτοὺς ἐξ Ἀμερικής.

Ἀναμφισβόλως δὲν θέλουσιν ἐγκαταλίπει τὴν Ιερουσαλήμ, η μετὰ τὴν ἐξάγυπτην τῶν προσδόκων των.

Ἐν Ἀμερικῇ ἥρχισαν νεωτερί· νὰ μεταχειρίζωνται τὸν χάρτην εἰς τὴν κατασκευὴν θυῶν. Ἐπειδὴ αἱ ἔξινα θύραι ὑπόκεινται εἰς πολλὰς ἀλλοιώσεις, μὲν τὸν καιρόν, εἰς σχισμάς, εἰς συστολάς, καὶ τὰ τοιαῦτα, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν δυσαρέστων τούτων ἐπενόησαν θύρας ἐν συμπεπιεσμένου γάρτου.

Αἰματόνουστι πρὸς τοῦτο ὡρισμένον ἀριθμὸν φύλλων χονδροῦ χάρτου ἀναλόγων διαστάσεων, ἀλείφουστι ταῦτα δι' εἰδικῆς τινος σκευασίας, καὶ τὰ θέτουσι μετέπειτα ὑπὸ ἰσχυρὸν κύλινδρον. Τὰ φύλλα συγκολλώμενα πρὸς ἀλλήλα σγηματίζουσι στερεὸν καὶ σύμογενες σῶμα, ὅπερ ἐπάλείφεται ἀκολούθως διὰ χρίσματος ἀντέχοντος εἰς τὸ θύρων καὶ τὸ πύρ. Αἱ οὔτω κατασκευαζόμεναι θύραι εἶνε πολὺ εὐθηνότεραι τῶν ἐν μετάλλου, ἐλαφρότεραι τῶν ἐξ ἐλατῆς, καὶ τὸ κυριώτερον, ἀντέχουσιν εἰς πάσας τὰς μεταβολὰς τοῦ χρόνου.

Κατὰ τίνα στατιστικὴν τῆς καλλιεργείας καὶ κατασκευῆς τοῦ καπνοῦ ἔτι, «Ἐλβετία, η χώρα αὐτῆς παράγει 75 000 εκατολίτρα καπνοῦ, αξίας 6,000,000 δραχμῶν, ἐξ οἱ ἀριθμοῦ ὑποδειγμάτων κατανάλωσις 2 χιλιόγρ. κατ' ἄτομον. Κατὰ τοὺς ἀνωτέρω ὑπολογισμοὺς η Ἐλβετία εἶνε ὁ τόπος, ἔνθα κατανάλισκεται ὁ πλειστος καπνός, μετὰ τὴν Ὁλλανδίαν καὶ Τουρκίαν.

Κατὰ τὴν «Στατιστικὴν ἐπετηρίδα τοῦ Βελγίου», ὁ πληθυσμὸς τοῦ βασιλείου τούτου κατὰ τὸ 1883 ἀνήρχετο εἰς 5,655,197 κατοίκους, εἰς οὓς προσθετέον 476, 941 Βέλγους, διαιμένοντας ἐν τῷ ἐξωτερικῷ. Εκ τῶν τελευταίων 432,265 εὐρίσκονται ἐν Γαλλίᾳ. Οθεν ὁ ὀλικὸς ἀριθμὸς τοῦ βελγικοῦ πληθυσμοῦ κατὰ τὸ 1883 ήτο 6,132,138, ἐνῷ κατὰ τὸ 1831 μόλις ἐφθανεν εἰς 3,785,814, αὐξήσας ἐν διαστήματι ἡμίσεος αἰώνων κατὰ 2,346,524. Η ἀναλογία δὲ τῶν γεννήσεων πρὸς τοὺς θανάτους ἦτο κατὰ τὸ 1883 154 γεννήσεις πρὸς 103 θανάτους.

Εἰς 216 ἀνήλιθον ἐν Βελγίῳ τὰ διαζύγια κατὰ τὸ 1883, ἐνῷ οἱ γάμοι, κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, εἰς 39,200. Όμοιος ὑπολογίζονται 595 αὐτοκτονίαι, ἐξ ὧν 510 ἀνδρῶν καὶ 85 γυναικῶν. Οἱ γινώσκοντες ἀνάγγωσιν καὶ γραφὴν ἀναλογοῦσιν 70 πρὸς 100.